

ADVIES VISIE SOCIAAL DOMEIN

Het beleid in Visie Sociaal Domein is qua tekst en opmaak een goede inzet, echter het gaat om het operationaliseren van dit beleid door uitvoerende partners en daar blijven goede voornemens achter bij de realisatie in praktijk door o.a. verkeerde keuzes, onvermogen, gebrek aan expertise of soms gewoon gebrek aan motivatie. Want de betekenis van uitvoeren is letterlijk begeleiden en punruimen samen met de cliënt of aangemelde persoon. Studies tonen aan dat vaardigheden efficiënt aangeleerd kunnen worden door 4 fasen: 1. Voordoen en cliënt kijkt mee; 2. laten doen door cliënt en aanwijzingen geven; 3. de cliënt doet het en je geeft alleen nog hulp bij een onoverkomelijk probleem in het proces; 4. De cliënt heeft geen hulp meer nodig; dan pas loslaten.

Feedback vanuit werkgroep Inkomen is gericht op inkomensondersteuning vanuit de Participatiewet waarbij vanuit de concrete doelgroep analyse inburgeraars/migranten/chronisch zieken & gehandicapten/laaggeletterden en andere doelgroepen die te maken hebben met armoede en schulden zoals werkende armen, waarbij het doel zou moeten zijn om rond te komen, mee te komen en vooruit te komen, zodat er een eind kan komen aan armoede en schulden. Bij voorkeur door betaald werk. Ook vrijwilligerswerk is een vorm van vooruitkomen en tevens besparing op overheidsuitgaven, omdat bewezen is dat actieve mensen minder gebruik maken van zorg.

De werkgroep werk kijkt vooral scherp naar hoe vanuit de participatie wet de doorstart naar betaald werk en meekomen en vooruitkomen kan worden gemaakt met of zonder de inkomensondersteuning. De werkgroep werk geeft aan dat het op zich een goede visie is en zoals een visie ook behoort te zijn; hoofdlijnen waar je eigenlijk nooit tegen kunt zijn. Een verfrissende lay-out.

Het advies is:

- a. neem de conclusie en samenvatting op in de eerste pagina's. Eigenlijk zou met de bijlage gestart moeten worden (dan geen bijlage noemen); hier staan de randvoorwaarden genoemd waarop deze visie kan slagen, dus de acties. Eigenlijk is dat de belangrijkste paragraaf uit dit stuk. Dit is een nieuwe manier van nota's indelen waarmee je de lezer juist uitnodigt om verder te lezen, waar deze conclusie/actie vandaan komt.... Diegene die geen interesse daarin heeft stopt ook met het lezen van een stuk dat op de traditionele wijze is opgesteld. Teveel, te saai. En komt nooit tot de bijlage.
- b. De werkgroep ziet graag **gevraagd advies** juist over het laatste kopje "**Randvoorwaarden: deze visie vraagt scherpe keuzes.**" Zie laatste pagina visie sociaal domein.
- c. Verder verwijst de werkgroep naar haar eerdere advies ten aanzien van de visitatiecommissie (zie bijlage).

Visie Sociaal Domein GPS:

Gebiedsgericht:

Gebiedsgericht werken met daaronder een doelgroep analyse.

Werk vraag gestuurd en niet aanbod gericht en laat inwoners zelf het palet aan mogelijkheden aangeven (wat heb jij nodig): als je niet aansluit wordt namelijk het een veel complexere kostbaarder traject

Preventie en

Hierin mis ik elke vorm van zelfreflectie van instanties en uitvoerders, terwijl blijkt dat veel mensen juist in de problemen komen of zijn gekomen zijn dóór hen. De vraag is wat daar kan worden omgebogen of bijgesteld. Nu lijkt het alsof alle problemen per definitie voortkomen uit de inwoners zelf, terwijl signalen van Arnhemmers het tegendeel laten zien en horen!

Preventie betekent ook de instellingen aanpakken.

Sterk in Maatwerk

1. Toekomstvisie
2. Inclusie
3. Veiligheid: Hoe wordt veiligheid gedefinieerd? De burger ervaart controle ipv vertrouwen. Meer controle zorgt niet voor meer veiligheid vanuit het perspectief van de Arnhemse burger.
4. Kans op de arbeidsmarkt: betere aansluiting wensen werkgever en talenten werknemer.
5. Ouderen: hebben een onbezorgde toekomst als de huisvesting gericht worden op jong (studenten) en oud(eren) door elkaar. Dit is uit diverse pilots in Utrecht en Amsterdam naar voren gekomen.
6. Stel de doelen SMART op.
7. Benut voor huisvesting wat er is: kantoorpanden, lege gebouwen, tiny houses.
8. Gebruik het uitgangspunt boer/boerderij met de insteek op gezonder leven (psychisch en fysiek). Samenwerking tussen boeren en burgers, jong en oud.

Doel 1 "Iedere Arnhemmer heeft dezelfde kansen op persoonlijke ontwikkeling".

Iedere Arnhemmer? Wie zichzelf kan bedruipen, heeft de gemeente niet nodig? Wie wordt bedoeld met "iedere Arnhemmer".

Doel 2 "Een stabiele basis voor alle Arnhemmers"

Per definitie hoort de gemeente de randvoorwaarden te creëren. Wat zijn deze randvoorwaarden? Bv is er nog steeds een verzorgingstehuis.

Doel 3 "Alle Arnhemmer kunnen in veiligheid en vrijheid leven"

Als de randvoorwaarden goed gesteld zijn door de gemeente (in samenspraak met de inwoners) dan hoef je niet meer te spreken over "als u het nodig heeft". Er zijn veel

inwoners die geen netwerk hebben. Waarom is een beroep doen op het netwerk een voorwaarde?

Sterk in Maatwerk: betekent GOED naar de inwoner luisteren, en aansluiting vinden op diens behoeften en ben je vaak goedkoper uit. Voorbeeld: iemand durft niet te solliciteren, heeft computer angst. Zorg dat de consulent een half uurtje met de klant samen achter de pc gaat zitten om hem wegwijs te maken (denk aan de 4 fasen uit de inleiding).

Goed: zet ervaringsdeskundigen in.

Als ze gebiedsgericht werken, wat doen ze met gebiedsoverstijging/gebiedsoverschrijding? Bv iemand zit in Presikhaaf op school, maar zit in een andere wijk op school. Wie is aanspreekpunt?

Minimumloon moet omhoog

De definitie : er is een inkomensprobleem of is er een schulden/armoedeprobleem. Wat wordt gedaan aan het minimumloon en de flex/woekercontracten?

Goed: Normaliseren. Bij normaliseren hoort vertrouwen. Vertrouwen hebben dat iedereen op zijn eigen tempo en manier een ontwikkelproces doorloopt.

Een fysieke beperking betekent niet, dat je geen administratieve taken kunt doen.

Randvoorwaarden p19 en keuzes zijn de belangrijkste uitgangspunten!

Vanuit beide werkgroepen vragen wij aandacht voor nieuwe aandachtspunten en eerdere adviezen die nog niet in de praktijk zijn gebracht. De adviezen zijn gericht op snel en adequaat ingrijpen en daarmee het ontstaan van grotere en complexere problematieken te voorkomen. Ook zijn de adviezen gericht op kostenbesparingen.

Alle adviezen staan hieronder per punt vermeld.

- Preventieanalyse ontbreekt vaak volledig.
- Denk in fasen: preventie, snelle en korte hulp, schuldentraject, evaluatie (plan, do, check, act). Bron: Sociaal Domein op Koers, november 2020 Ministerie, Den Haag.
- Gebrek aan eigen expertise bij uitvoerders (denk bv aan wijkteams), of deze wordt niet ingezet omdat ze alleen werken als doorgeefluik. Meer vrijheid om zelf expertise in te huren die werkelijk nodig is (ervaringsdeskundigheid is óók nodig om te worden ingezet).
- Meer zorg op maat. Dit leidt ook besparing omdat het vaak voor meerdere doelgroepen toepasbaar is. (bijvoorbeeld St. Eigen Kracht Centrale; heeft geleid tot besparing bij gemeente Amsterdam van 1,7 miljoen euro. Door relatief lichte begeleiding voorkomt dat de problemen worden complexer worden en kosten dus toenemen).

- Maak keuzes bij visie sociaal domein en niet alles willen want dat schept verwachtingen.
- Zorg voor de combinatie op papier met het plaatsje en ook digitaal want wat voor de een werkt, werkt niet voor de ander, biedt diversiteit aan in informatie en aanmelding.
- Geef het wijkteam ruimte en een concreet budget om te ontwikkelen, zodat zij hun kerntaak weer kunnen uitvoeren: begeleiden, want externen hebben verdienmodellen waardoor begeleiding vaak peperduur en veel te lang is, en niet gericht op output en kwaliteit. Zorg voor diepte investering en geef duidelijke opdrachten die regelmatig op behaalde doelen getoetst kunnen worden. Op dit moment ontbreekt tijd, mankracht en expertise, waardoor niet voldoende outreachend gewerkt kan worden.
- Laat wijkteam differentiatie en specialisatie ontwikkelen naast generalisten en geef mogelijkheden deze als zodanig in te zetten: de juiste coach op de juiste plaats!
- Zorg voor **snelle** hulp bij simpele schuld of armoede problemen; maak een noodpakket en kindpakket onmiddellijk beschikbaar, waarbij dit altijd later verrekend kan worden. Dit is zeer belangrijk, omdat dit voorkomt dat men dieper wegzakt en er complexe schulden of armoede ontwikkeld worden, dit is nog steeds niet gebeurd!!
- Zorg voor doorverwijzing en doorstroom naar voedselbank en diaconie ea, want zij bieden voorzieningen die ernstige problemen kunnen helpen voorkomen.
- Maak meer gebruik van stichting Eigen Kracht Centrale, daar waar hulpverleningstrajecten ondersneeuwen. Iemand wiens woning vol zit met hulpverleners is druk aan het werk om de hulpverleners bezig te houden en kan zich niet richten op het vinden, krijgen en behouden van betaald werk, waardoor deze persoon rond kan komen, mee kan komen en vooruit kan komen.
- Laat een simpele vraag een simpele vraag blijven en ga niet teveel invullen om complexe hulp te kunnen inschakelen. Hoe meer complexe hulp, hoe meer complexe problemen!
- Heb oog voor de kern waar het bij inkomensondersteuning om gaat: het is een tijdelijke voorziening waarbij het doel altijd moet zijn dat de inwoner rond kan komen, mee kan komen en vooruit kan komen.
- Leg vast wat er zichtbaar is geworden in de wijken: eenzaamheid, het belang van verbinding en vind plekken. Zet hier concreet op in met duurzame oplossingen die bestand zijn tegen weerbarstige veranderingen in de politiek en bestuur.
- Zorg voor afschalen van diagnostische verdienmodellen en adviseer vanuit belangenverenigingen naar zorgverzekeraars, inclusie betekent meekomen hoe je op dat moment bent, niet vastgeketend voor het leven in zware diagnoses die je bij voorbaat al kansloos maken op de arbeidsmarkt en om een positieve ontwikkeling mogelijk te maken.

- Wat zijn de doorgroeikansen bij dak- en thuislozen? Leg de problematieken van Oost Europa neer bij de diverse uitzendbureaus die hieraan meewerken. Ook zij dragen een verantwoordelijkheid en leg die ook neer bij hen.
- Focus op lange termijn projecten, meer betrokken en met nauwere samenwerking.
- Wees betrokken bij inkoop van diensten, zodat je deze kun afzetten naar behaald resultaat, maak resultaat positief dus oplossingsgericht denken en handelen t.a.v. de inwoner. Keep it simple, when it's simple en werk vraag gestuurd! En zorg dan dat die hulp wel wordt ingezet.
- De basis en noodzaak voor integraal werken ontbreekt vaak, omdat de cliënt zelden met 3 wetten tegelijk te maken krijgt (gemiddeld 7%). Daarbij kent het integraal werken belemmeringen waarbij doelstellingen en uitgangspunten conflicterend zijn met privacy wetten.
- Er is nog steeds geen visie, noch balans vanuit gemeenten en uitvoerende instanties tussen het overschatten en onderschatten van zelfredzaamheid. Ze komen traag in actie, missen het overzicht en maken daardoor de zaak nog complexer.
- De evaluatie en (kwaliteits)controle output wordt nog steeds onvoldoende in kaart gebracht (bv **duurzame** arbeid, **duurzaam** uit armoede).
- Er wordt te vaak aanbodgericht gewerkt in plaats van vraag gestuurd, waarbij de uitvoerder ook nog eens regiehouder wordt. Daarbij wordt onbewust gestuurd op voortzetting van het probleem; de uitvoerder wil zichzelf niet overbodig maken en dat wordt een drijfveer. Schulden en armoede worden in dit proces dan genormaliseerd en meteen onderdeel van een complexe problematiek.
- Snelle (vaak tijdelijke) inzet op korte hulpvragen ontbreekt (zoals Voedselbank, Diaconie, Dullertsstichting etc.)
- Om aan tijdelijke inkomensondersteuningsvraag te kunnen voldoen is de cliënt vaak gedwongen om privacygevoelige informatie te overleggen. Het zou niet acceptabel moeten zijn dat er om medische rapporten wordt gevraagd. In dergelijke gevallen moet er een medische consultant zijn die wel over het dossier kan beschikken, maar niet de informatie prijsgeeft.
- Ga uit van de driehoek: gemeente, cliënt en uitvoerende instantie. De opdrachtgever (gemeente) moet regiehouder blijven en niet de uitvoerende instantie. Wederkerigheid komt dan goed tot zijn recht.
- Houd er rekening mee dat de eerdere adviezen van de Adviesraad worden verwerkt in de Visie Sociaal Domein als op operationeel niveau vorm wordt gegeven aan de uitvoering van het beleid:

[4-12-2019 Uitnodiging inspreken visie Schulddienstverlening](#)

[28-11-2019 brief visie schulddienstverlening](#)

1-10-2019 Collegenota meedoen en thuis voelen – actieplan nieuwkomers
1-10-2019 Raadsbrief actieplan nieuwkomers
1-10-2019 bijlage nota meedoen en thuis voelen – actieplan inburgering
1-10-2019 bijlage nota meedoen en thuis voelen – Convenant pilotprogramma verandering inburgering SZW Arnhem juli 2019
31 juli 2019 – Bijlage gevraagd advies inburgering gemeente Arnhem
31 juli 2019 gevraagd advies inburgering gemeente Arnhem
31 juli 2019 – Bijlage gevraagd advies inburgering gemeente Arnhem
30-07-2019-gevraagd-advies-schuldhelpverlening-in-Arnhem
17-1-2019 Advies voorkoming armoede zzp-ers en/of ondernemers
17-01-2019 bijlage Advies voorkoming armoede zzp-ers en/of ondernemers
21-11-2018 Advies Voorstel voor het invoeren van een ondersteuningsovereenkomst
21-11-2018 Bijlage advies ondersteuningsovereenkomst
21-11-2018 Advies Voorstel voor het invoeren van een sociale overeenkomst
21-11-2018 Bijlage advies sociale overeenkomst
21-9-17 algemeen ongevraagd advies inzake de armoede agenda armoedebeleid

Hierop is nog geen formele terugkoppeling gekomen!

Inclusie.

Advies inclusiviteit (medische apartheid):

"Alle inwoners zijn inclusief, maar sommigen zijn inclusiever dan anderen..."

(variant op quote van George Orwell – boek "Animal Farm")

Het goedbedoelde doelgroepdenken belemmert om alle mensen inclusief te zien en verhindert maatwerk leveren aan ieder uniek individu.

Inclusiviteit = *iedereen* doet mee. Zie mensen als soevereine en unieke wezens die maatwerk nodig hebben om vooruit te komen.

Wat heeft iedereen nodig om rond te komen, mee te komen en vooruit te komen. Daar is niet alleen geld voor nodig maar veel meer. Vanuit Participatie Wet let op inkomen en als tegenprestatie doe je daar iets voor, maar dat wordt op dit moment niet gemeten, want vrijwilligerswerk wordt niet zo beschouwd. Terwijl het wel kostenbesparend is.

Vanuit circulair denken en sustainability past het dat men aan de ene kant iets doet van werk (vrijwilligerswerk) en aan de andere kant daarmee een besparing oplevert welke

terug zou kunnen worden gebracht naar inkomen. Het heeft namelijk een exponentieel effect op kostenbesparing op de zorgkosten van minimaal 1,5 miljoen.

<https://www.plusonline.nl/gezondheid-en-medicijnen/vrijwilligers-hebben-minder-kans-op-dementie>

<https://vrijwilligerswerk.nl/vrijwilligers-zijn-gezonder/default.aspx>

<https://www.cubiss.nl/actueel/de-waarde-van-vrijwilligers>

<https://www.tubantia.nl/enschede/1-5-miljoen-euro-voor-vrijwilligers-is-op-lange-termijn-klein-bier-voor-twintse-gemeenten~abf0cd99/>

Investeer in die mensen die echt willen ontwikkelen en laat ongemotiveerde mensen met rust.

Kies de beste weg naar werk als de mogelijkheden er zijn. Aansluiting tussen vaardigheden competenties en opleiding. Vraag en aanbod matchen. Maak een POP (persoonlijk ontwikkelplan) samen met de klant om kosten te besparen.

Hoeveel (on)kosten zijn gemoeid met zinloze niet effectieve trajecten?

18 jaar is een cruciale overgangleeftijd van jongvolwassene naar volwassene: werk vraag gestuurd? Wat is nodig en niet : welk aanbod heb je?

Veel kwetsbare en te beleefde mensen hebben een assertiviteitstraining nodig, zo lang colporteurs niet aan banden worden gelegd en daardoor deze mensen in financiële problemen brengen.

Uit APCG: Er lopen teveel mensen vast doordat systemen niet functioneren of slecht functioneren, denk ook aan de "toeslagen affaire" en bij jeugd "advies commissie de Winter", onderzoek door Peter de Winter, waar nog steeds geen acht op wordt geslagen.

Mensen hebben soms ook gewoon alleen een nieuwe wasmachine nodig. Mensen zijn vaak 1 kapotte wasmachine verwijderd van schulden en worden soms niet doorverwezen door wijkteams. Zorg dat de korte hulpvraag direct wordt doorverwezen naar kerk of noodhulp of voedselbank.

Opleidingen kunnen volgen moet voor iedereen (inclusiviteit!) makkelijker mogelijk gemaakt worden om "vooruit te kunnen komen" .

Welke keten partners gebruiken ze en waarom dezelfde? Rode Kruis doet bv niet mee, maar wil wel graag! Wie bepaalt wie mee mag denken, doen en wie niet? Wat is daarin doorslaggevend?

Adviesraad Werk & Inkomen:

Nanda Bakker-Ait Arrami (voorzitter), Jan van der Hidde, Sylvia Pels, Marijke Hardeman, Mieke Wennink, Mohammed Antar

BIJLAGE: Advies Visitatiecommissie.

postadres: Postbus 9029 | 6800 EL Arnhem | info@adviesraadarnhem.nl |
www.adviesraadarnhem.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem t.a.v. Wethouder
Martien Louwers i.a.a. Roland Kluskens, Mirjam Molenaar

datum: 10 november 2020 betreft: Gevraagd advies visitatierapport financiële beheersbaarheid
sociaal domein

Geacht College,

Ons is gevraagd om advies uit te brengen over het rapport "Visitatiecommissie financiële
beheersbaarheid sociaal domein" van de VNG. Dat doen we hierbij. Als adviesraad W&I gaan we in
op de gedeeltes die betrekking hebben op de essentie en de uitvoering van de Participatiewet.

Tegelijkertijd nemen we in ons advies, met betrekking tot het rapport van de visitatiecommissie
VNG, onze adviezen mee die betrekking hebben op de materie zoals genoemd in het rapport van
de visitatiecommissie. Waarop de gemeente, ons inziens, geen, onvoldoende of wel actie heeft
ondernomen. Wij kunnen niet op alle onderwerpen ingaan die in het rapport staan en betrekking
hebben op de uitvoering van de participatie wet. We kiezen daarom voor de volgende focus
punten: A) Arnhem heeft 79 bijstandsontvangers per 1000 inwoners dat is veel meer dan in de
controlegroepen voor steden met 100000- 300000 inwoners (dat zijn er 46) en Arnhem heeft een
laag gebruik van de re-integratie voorzieningen (blz. 25 rapport VNG) B) De kwaliteit van de data
uit de financiële administratie is beperkt. De kwaliteit van de data- uit het berichtenverkeer is
beperkt (blz. 27 rapport VNG). Wij voegen daaraantoe "en de overdracht van data en
berichtenverkeer van de ene naar de andere bewerker (b.v. tussen samenwerkingspartners, WSP)
in het proces is beperkt". (Gemankeerde estafette)

Onze adviezen die met de focuspunten verband houden zijn de volgende: - Advies "Ondersteuning
aanpak 'matchen op werk'" d.d. 5 november 2017 - Advies "Sociaal contract" eind 2018 - Advies
"Programma Doorbraak naar Werk" d.d. 28 mei 2019 - Advies "PSO certificering" d.d. 30
september 2019

Het visitatierapport financiële beheersbaarheid sociaal domein. In dit rapport lezen wij dat niet
alleen de grip op de financiën is geanalyseerd, maar ook de grip op de uitvoering en de
inhoudelijke opgave. Al hoewel de grip op financiën van belang is (zo geeft de gemeente Arnhem
ruim 50 miljoen euro meer uit aan de bijstand dan de gemeente Apeldoorn) gaat ons advies vooral
over grip op de uitvoering. Hier is het immers de bijstandsgerechtigde om te doen. Wat ons betreft
kunnen we de twee focuspunten samenvatten in de volgende one liners:

A) De bijstandspopulatie is onnodig hoog (zie ook technische vragen begroting 2021 blz. 117) B)
Het berichten- en data- en overdrachtsverkeer vertoont gebreken.

In gewoon Nederlands staat hier dat er veel te veel mensen (onnodig) in de bijstand zitten (zie ook
AEFrapport) en de uitvoering grote mankementen vertoont in data- berichten- en overdracht
verkeer. Dat laatste

datum: 11 november 20 pagina: 2 van 4

postadres: Postbus 9029 | 6800 EL Arnhem | info@adviesraadarnhem.nl |
www.adviesraadarnhem.nl

is des te meer schrijnend omdat de gemeente Arnhem, vooral, regie en beleid tot haar taken
rekent en de uitvoering (ook bij werk & inkomen) vooral door derden laat uitvoeren.

A) Arnhem heeft 79 bijstandsontvangers per 1000 inwoners dat is veel meer dan in de controlegroepen voor steden met 100000- 300000 inwoners (46) en Arnhem heeft een laag gebruik van de re-integratie voorzieningen (blz. 25 rapport VNG)

Zoals in het visitatierapport is geschreven heeft Arnhem een relatief grote groep inwoners in de bijstand. Velen zijn inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ondersteuning bij het vinden van werk is cruciaal voor deze groep (en een verplichting voor de gemeente o.g.v. artikel 7A Participatiewet!) De afdeling W&I heeft als taak "regisseur" te zijn van het ondersteuningsproces. Voor elke bijstandsgerechtigde (met arbeidspotentieel) moet de gemeente deze ondersteuning (dus) bieden. Als adviesraad constateren we dat de wil bij het management, beleid en uitvoering van de afdeling W&I van de gemeente Arnhem groot is om hier invulling aan te geven. In de praktijk merken we dat juist de regierol, in het bijzonder met betrekking tot de werkcomponent, tot nu toe nauwelijks wordt ingevuld. Het afgelopen jaren hebben we verschillende adviezen gegeven.

Voor de bijstandsgerechtigden. Ons advies "sociaal contract" van eind 2018 heeft betrekking op de wederkerigheid waarvan sprake moet zijn vanaf het begin van het ontvangen van een uitkering. Daarmee wordt gemarkeerd dat er geen sprake is van een vrijblijvende houding, over en weer. Het is immers zo dat de gemeente investeert, maar dat de werkloze (minstens) evenzeer moet investeren. Een sociaal contract helpt bij het bereiken van het doel. Om te komen tot sociale, financiële en economische zelfstandigheid van de werkloze, zoals ook de Participatiewet voorstaat. Dit hele advies is niet duidelijk terug te zien in de uitvoering

Voor de werkgever. Ons advies "PSO-certificaat" van september 2019 heeft vooral tot doel werkgevers zover te krijgen dat ze, op regelmatig terugkerende basis, werkloze werknemers toelaten in hun arbeidsorganisatie. Niet alleen per klus (zoals SROI) en eenmalig maar steeds opnieuw werkloze werknemers toelaten in de arbeidsorganisatie. Al meer dan 1000 werkgevers, waaronder ook gemeenten in Gelderland, hebben zo'n certificaat gehaald. Doel van het certificaat is en blijft de arbeidsorganisatie open te zetten en te houden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (zie verder www.pso-nederland.nl). Dit door TNO ontwikkeld systeem zorgt voor een externe zuivere toetsing op de inclusiviteit van de arbeidsorganisatie. Dit advies heeft geen uitvoering gevonden in de gemeente Arnhem. Sterker, in antwoord op vragen van de PvdA (technische vragen begroting 2021 bladzijde 37), geeft de gemeente aan "niet exact te weten hoeveel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn opgenomen (dienstverband of gedetacheerd) in de eigen gemeentelijke arbeidsorganisatie en dat daarom binnenkort een anonieme en vrijwillige enquête zal worden gehouden". Gebruik van een externe legitimering (zoals bij de PSO) van het onderzoek is klaarblijkelijk niet belangrijk. De slager keurt liever zijn eigen vlees.

B) De kwaliteit van de data uit de financiële administratie is beperkt. De kwaliteit van de data- uit het berichtenverkeer is beperkt (blz. 27 rapport VNG). Wij voegen daaraan toe "en de overdracht van data en berichtenverkeer van de ene naar de andere bewerker (b.v. tussen samenwerkingspartners, WSP) in het proces is beperkt". (Gemankeerde estafette)

datum: 11 november 20 pagina: 3 van 4

postadres: Postbus 9029 | 6800 EL Arnhem | info@adviesraadarnhem.nl | www.adviesraadarnhem.nl

Voor de organisatie, werkgever en werknemer. Ons advies "doorbraak naar werk", mei 2019, heeft vooral betrekking op, "aan het werk als het kan" en focus houden op de vraag van de werkgever. Dat moeten we, wat ons betreft, dan ook doen gedurende het gehele re-integratie proces. Door te werken in 1 re-integratietaal, met bewezen methodes en technieken om het re-integratieproces te verbeteren (zie daarvoor de algemene toelichting op de Participatiewet). Wij hebben in 2018, samen met de secretaris van de arbeidsmarktregio, een bezoek geregeld voor de gemeente Arnhem, omliggende gemeenten, Scalabor en het UWV, aan een uitvoeringsinstelling die de Participatiewet (namens 9 gemeenten, het SW-bedrijf en het UWV) uitvoert. Die instelling, Werkzaak, heeft een beeld gegeven hoe (van start tot (werkgevers) finish) zo'n proces met overdracht van data- berichtenverkeer en een goede estafette systeem, kwalitatief en kwantitatief, tot een goed einde gebracht kan worden. Zij maken daarbij voornamelijk gebruik van valide, betrouwbare en bewezen technieken. De gemeenten hebben, achteraf, bepaald dat 1 taal en de

daar gebruikte B.I. tool zeker nader onderzocht moet worden. Dit advies en het bezoek aan een uitvoeringsinstelling heeft maar zeer beperkt gehoor gevonden in de uitvoering van de gemeente Arnhem

Voor de werkgever. Ons advies "matchen op werk" november 2017, waarin het vooral ging om een gecoördineerde regionale aanpak te realiseren om zo de werkgevers beter te voorzien van gekwalificeerde werknemers door vormgeving van het Werkgevers Service Punt (WSP) en het regionaal actieplan perspectief op werk (APK), is verder in de regio vormgegeven tot op de dag van vandaag. Dit advies is overgenomen. Nu blijkt, uit de verschillende APK-rapportages, dat het WSP grote moeite kost om valide, betrouwbare en juiste data te krijgen van voorgaande "bewerkers" in het proces. Het gevolg is dat werkgevers nog steeds maar matig bediend kunnen worden door het WSP.

Als laatste dient niet onvermeld te blijven dat we, ten opzichte van de rapportage van de VNG, de afgelopen en komende maanden, een toevloed zien (zullen zien) van werkloze ZZP-ers enz. Die zullen ook een plek op de arbeidsmarkt opeisen. Deze werkloze ZZP-ers beschikken over recente werkervaring en herleidbare competenties. Als de gemeente niet in staat is het "zittende" bijstandsbestand werklozen te voorzien van recente competentie meting en relevante (leer-) werkervaring zal het zittende bestand werklozen op de tweede plaats komen. Met alle gevolgen van dien. Zoals een langere tijd in de armoede en een forse schuldenpositie.

Tenslotte Wij hebben, als adviesraad, herhaaldelijk adviezen afgegeven die bij kunnen dragen aan een zakelijker (sociaal) contact tussen gemeente en werkloze en tussen gemeente en werkgevers. Wij hebben een advies uitgebracht over (wetenschappelijk) bewezen methodes en methodieken (in advies "Doorbraak naar Werk") die daadwerkelijke de uitvoering op een hoger kwalitatief peil kunnen brengen, met goede data en berichtenverkeer. Wij zijn: - het eens met de conclusies en aanbevelingen die in het VNG-rapport staan vermeld, waarover ons advies is gevraagd, - nog steeds van mening dat onze eerdere adviezen er toe doen en zeker ingezet kunnen worden om tot betere resultaten te komen, - van mening dat, omdat de gemeente een sterke beleid en regierol neemt, het van zeer groot belang is de uitvoering (door derden) extreem goed te regelen. De gemeente blijft immers

datum: 11 november 20 pagina: 4 van 4

postadres: Postbus 9029 | 6800 EL Arnhem | info@adviesraadarnhem.nl |
www.adviesraadarnhem.nl

verantwoordelijk voor de gehele uitvoering van de Participatiewet. Daar er geen 1 re integratietaal wordt "gesproken" door de gehele keten, er gemankeerd data- en berichtenverkeer is dat, wat ons betreft, een fors aandachtspunt.

Bezien we de aanbevelingen van de VNG (bladzijde 13) dan geven we u het volgende advies.

A) Bepaal wel de stip op de horizon maar besteed daar niet de meeste aandacht aan. B) Meer aandacht voor de kwaliteit van de uitvoering, de invoering van 1 re-integratietaal van "start tot finish", is veel belangrijker. De monitoring, de data- en berichtenverkeer van het proces kan daarna veel eenvoudiger worden. C) Wij sluiten ons aan bij het advies om een kwaliteitscyclus te implementeren als, zoveel mogelijk, valide, betrouwbare en bewezen methodes en technieken worden gebruikt zodat echte kwaliteit gemeten zal worden. D) Implementeer een quick win door zelf, als werkgever, een PSO-certificaat aan te vragen en stimuleer andere werkgevers om dat ook te doen.

Natuurlijk zijn wij altijd bereid om over ons advies met u in gesprek te gaan. Alvast dank voor uw reactie op dit advies,

Met vriendelijke groet,

Nanda Bakker, voorzitter Adviesraad Werk&Inkomen Sylvia Pels, Werkgroep Werk